

รายการอ้างอิง

ภาษาไทยและภาษาบาลี

จดุดตสมันตปาสาทิกา อรรถกถาพระวินัย จุลลวรรค วรรณา. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพฯ

มหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

จินตุนรินฤนาถ, พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ. ปทานุกรมบาลี ไทย อังกฤษ สันสกฤต.

พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ ฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๘.

คดียสมันตปาสาทิกา อรรถกถาพระวินัย มหาวรรค วรรณา ตอน ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐.

กรุงเทพฯ ฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๓.

คดียสมันตปาสาทิกา อรรถกถาพระวินัย มหาวรรค วรรณา ตอน ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐.

กรุงเทพฯ ฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๓.

ทศียสมันตปาสาทิกาแปล เล่ม ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย,

๒๕๓๕.

ทศียสมันตปาสาทิกาแปล เล่ม ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย,

๒๕๓๖.

ปฐมสมันตปาสาทิกาแปล เล่ม ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย,

๒๕๓๕.

ปฐมสมันตปาสาทิกาแปล เล่ม ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย,

๒๕๓๕.

ปฐมสมันตปาสาทิกาแปล เล่ม ๓. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย,

๒๕๓๕.

ปรีชา ช่างขวัญยืน. ความคิดทางการเมืองในพระไตรปิฎก. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

ปัญญาสมันตปาสาทิกาอรรถกถาพระวินัย ปรีวาร วรรณา. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร :

มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

ปาติโมกข์และกัณฑ์วินัยอรรถกถา ฉบับภูมิพโลภิกขุ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มูลนิธิ

ภูมิพโลภิกขุ, ๒๕๒๖. (ที่ระลึกในโอกาสครบรอบ ๒๐๐ ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

พุทธศักราช ๒๕๒๕)

พระเทพเวที (ประยูรย์ ปยุตโต). สถานการณ์พุทธศาสนา พลิกหายหน้าเป็นพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๓๖.

พระราชวรมุนี (ประยูรย์ ปยุตโต). พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ ฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๒๕.

_____ . สถาบันสงฆ์กับสังคมไทย. กรุงเทพฯ ฯ : มุลินธิโกมลคิมทอง, ๒๕๒๗.

_____ . พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ ฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๒๘.

พระวิสุทธาธิบติ (ไสว ชุตีวีโร). วิสุทธิมรรคเผด็จ เล่ม ๑. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๒. (อนุสรณ์ออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ พระวิสุทธาธิบติ) พัทยา สายหู. กลไกของสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๖.

มิลินทปัญหา ฉบับพิศดาร. พิมพ์ครั้งที่ ๗. พระนคร : ศิลปาบรรณาการ, ๒๕๑๖.

รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๒๖.

วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา. วินัยมุข เล่ม ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๓๑. กรุงเทพฯ ฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๑๕.

_____ . วินัยมุข เล่ม ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๒๓. กรุงเทพฯ ฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๑๖.

_____ . วินัยมุข เล่ม ๓. พิมพ์ครั้งที่ ๒๒. กรุงเทพฯ ฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๑.

_____ . อุภัยพากย์ปริวัตน์ ภาคที่ ๑ - ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๒๗. พระนคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๕.

วิสุทธิมคคสส นาม ปกรณ์วิเสสสส ปฐโม ภาค. อฏฐเม วาเร. สุยามรฎฐสส ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

สมนุดปาสาทิกา นาม วินยฎฐกถา (ปฐโม ภาค) มหาวิงคณณนา. อฏฐเม วาเร. สุยามรฎฐสส ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

สมนุดปาสาทิกา นาม วินยฎฐกถา (ทุติโย ภาค) มหาวิงคณณนา. สดตเม วาเร. สุยามรฎฐสส ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

สมนตปาสาทิกา นาม วินยฎฐกถา (คติโย ภาโธ) มหาวิงกขณณนา. ทิวาทสเม วาเร.

สยามรฎฐสส ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

สยามรฎฐสส เตปิฎกํ : วินยปิฎก มหาวิงกขสส ปฐโม ภาโธ. คติเย วาเร. สยามรฎฐสส

ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

สยามรฎฐสส เตปิฎกํ : วินยปิฎก มหาวิงกขสส ทุตติโย ภาโธ. คติเย วาเร. สยามรฎฐสส

ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

สยามรฎฐสส เตปิฎกํ : วินยปิฎก มหาวิคคสส ปฐโม ภาโธ. คติเย วาเร. สยามรฎฐสส

ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

สยามรฎฐสส เตปิฎกํ : วินยปิฎก มหาวิคคสส ทุตติโย ภาโธ. คติเย วาเร. สยามรฎฐสส

ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

สยามรฎฐสส เตปิฎกํ : วินยปิฎก จุลลวคคสส ปฐโม ภาโธ. คติเย วาเร. สยามรฎฐสส

ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

สยามรฎฐสส เตปิฎกํ : วินยปิฎก จุลลวคคสส ทุตติโย ภาโธ. คติเย วาเร. สยามรฎฐสส

ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

สยามรฎฐสส เตปิฎกํ : วินยปิฎก ปริวารโ. คติเย วาเร. สยามรฎฐสส ราชธานี : มหา

มกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

สยามรฎฐสส เตปิฎกํ : สุตตนตปิฎก ทีฆนิกายสส มหาคโธ. คติเย วาเร. สยามรฎฐสส

ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

สยามรฎฐสส เตปิฎกํ : สุตตนตปิฎก อังกุคตตนิคายสส ทสกนิปาโธ. คติเย วาเร.

สยามรฎฐสส ราชธานี : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

สุชีพ ปุญญานุภาพ. พระไตรปิฎกฉบับสำหรับประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ ๑๔. กรุงเทพฯ :

มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

สุวรรณา สถาอนันท์ และ ประพจน์ อิศววิรุฬหาร. พุทธศาสนากับสังคมไทย.

วารสารพุทธศาสนศึกษา ๒ (มกราคม - เมษายน ๒๕๓๘) : ๒๐ - ๓๔.

ကျမ်းဂန်များ

Kane, Pandurang Vaman. History of Dharmasastra : Ancient and Mediaeval Religious and Civil Law in India vol. 2 part 2. 2nd ed. Poona : Bhandarkar Oriental Research Institute, 1968. (Government Oriental Series Class B, No. 6.)

Monier-Williams, Sir Monier. A Sanskrit - English Dictionary : Etymologically and Philologically Arranged with Special Reference to Cognate Indo-European Languages. Oxford : The University Press, 1976.

Rhys Davids, T. W. and Stede, William. The Pali Text Society's Pali - English Dictionary. London : Pali Text Society, 1972.

Warder, A. K. Introduction to Pali. 2nd ed. London : Pali Text Society, 1974.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ก. อนาคตสูตรที่ ๓

ว่าด้วยภยในอนาคต ๕ ประการ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภยในอนาคต ๕ ประการนี้ ยังไม่บังเกิดในปัจจุบัน แต่จักบังเกิดในเวลาต่อไป ภยเหล่านั้น เธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้ว พึงพยายามเพื่อละภยเหล่านั้น ภยในอนาคต ๕ ประการเป็นไฉน? คือ

ในอนาคต ภิกษุทั้งหลายจักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา เมื่อไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา จักให้อุปสมบทกุลบุตรเหล่านี้ จักไม่สามารถแนะนำแม่กุลบุตรเหล่านั้นในอริศีล อริจิต อริปัญญา แม่กุลบุตรเหล่านั้น ก็จักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา เมื่อไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา ก็จักให้อุปสมบทกุลบุตรเหล่านี้ จักไม่สามารถแนะนำแม่กุลบุตรเหล่านั้นในอริศีล อริจิต อริปัญญา แม่กุลบุตรเหล่านั้นก็จักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา เพราะเหตุดังนี้แล การลบล้างวินัยย่อมมีเพราะการลบล้างธรรม การลบล้างธรรมย่อมมีเพราะการลบล้างวินัย ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภยในอนาคตข้อที่ ๑ นี้ ซึ่งยังไม่บังเกิดในบัดนี้ แต่จักบังเกิดในเวลาต่อไป ภยข้อนี้อันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้ว พึงพยายามเพื่อละภยนั้น.

อีกประการหนึ่ง ในอนาคต ภิกษุทั้งหลาย จักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา เมื่อไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา จักให้นิสัยแก่กุลบุตรเหล่านี้ จักไม่สามารถแนะนำแม่กุลบุตรเหล่านั้นในอริศีล อริจิต อริปัญญา แม่กุลบุตรเหล่านั้นก็จักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา เมื่อไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา ก็จักให้นิสัยแก่กุลบุตรเหล่านี้ จักไม่สามารถแนะนำแม่กุลบุตรเหล่านั้นในอริศีล อริจิต อริปัญญา แม่กุลบุตรเหล่านั้นก็จักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา เพราะเหตุดังนี้แล การลบล้างวินัยย่อมมีเพราะการลบล้างธรรม การลบล้างธรรมย่อมมีเพราะการลบล้างวินัย ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภยในอนาคตข้อที่ ๒ นี้ ซึ่งยังไม่บังเกิดในบัดนี้ แต่จักบังเกิดในเวลาต่อไป ภยข้อนี้อันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้ว พึงพยายามเพื่อละภยนั้น.

อีกประการหนึ่ง ในอนาคต ภิกษุทั้งหลายจักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่
 อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา เมื่อไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา
 เมื่อแสดงอภิธรรมกถา เวทลลกถา หยั่งลงสู่ธรรมที่ผิดก็จักไม่รู้สึกรู้สีก เพราะเหตุดังนี้แล
 การลบล้างวินัยนี้ย่อมมีเพราะการลบล้างธรรม การลบล้างธรรมย่อมมีเพราะการลบล้าง
 วินัย คูกรภิกษุทั้งหลายภิกษุในอนาคตข้อที่ ๓ นี้ ซึ่งยังไม่บังเกิดในบัดนี้ แต่จักบังเกิดใน
 กาลต่อไป ภิกษุข้อนี้อันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้วพึงพยายามเพื่อละภิกษุนี้

อีกประการหนึ่ง ในอนาคต ภิกษุทั้งหลายไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรม
 จิต ไม่อบรมปัญญา เมื่อไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา
 พระสูตรต่าง ๆ ที่ตถาคตได้ภายิตไว้ เป็นสูตรลึกซึ้ง มีอรรถลึกซึ้ง เป็นโลกุตตระ
 ประกอบด้วยสุญญาธรรม เมื่อพระสูตรเหล่านั้นอันบุคคลแสดงอยู่ก็จักไม่ฟังด้วยดี จัก
 ไม่เงี้ยวโศตลงสดับ จักไม่ตั้งจิตเพื่อรู้ จักไม่ใฝ่ใจในธรรมเหล่านั้น ว่าควรศึกษาเล่าเรียน
 แต่ว่าสูตรต่าง ๆ ที่นักกวีแต่งไว้ ประพันธ์เป็นบทกวี มีอักษรสละสลวย มีพยัญชนะ
 สละสลวย เป็นพาทริกถา เป็นสาวกภายิต เมื่อพระสูตรเหล่านั้นอันบุคคลแสดงอยู่ ก็จัก
 ฟังด้วยดี จักเงี้ยวโศตลงสดับ จักตั้งจิตเพื่อรู้ จักใฝ่ใจในธรรมเหล่านั้นว่าควรศึกษา
 เล่าเรียนเพราะเหตุดังนี้แล การลบล้างวินัยนี้ย่อมมีเพราะการลบล้างธรรม การลบล้างธรรม
 ย่อมมีเพราะการลบล้างวินัย คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในอนาคตข้อที่ ๔ นี้ ซึ่งยังไม่บังเกิด
 ในบัดนี้ แต่จักบังเกิดในกาลต่อไป ภิกษุข้อนี้อันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้ว พึง
 พยายามเพื่อละภิกษุนี้

อีกประการหนึ่ง ในอนาคต ภิกษุทั้งหลายจักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่
 อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา เมื่อไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา
 ภิกษุผู้เถระก็จักเป็นผู้มักมาก มีความประพฤติข้อย่อย เป็นหัวหน้าในความล่งละเมิด
 ทอดธุระในความสงัด จักไม่ปรารภความเพียร เพื่อถึงธรรมที่ยังไม่ถึง เพื่อบรรลุธรรม
 ที่ยังไม่ได้บรรลุ เพื่อทำให้แจ้งธรรมที่ยังไม่ได้ทำให้แจ้ง ประชุมชนรุ่นหลังก็จักถือเอา
 ภิกษุเหล่านั้นเป็นตัวอย่าง แม้ประชุมชนนั้นก็จักเป็นผู้มักมาก มีความประพฤติข้อย่อย
 เป็นหัวหน้าในความล่งละเมิด ทอดธุระในความสงัด จักไม่ปรารภความเพียร เพื่อถึง
 ธรรมที่ยังไม่ถึง เพื่อบรรลุธรรมที่ยังไม่ได้บรรลุ เพื่อทำให้แจ้งธรรมที่ยังไม่ได้ทำให้แจ้ง
 เพราะเหตุดังนี้แล การลบล้างวินัยนี้ย่อมมีเพราะการลบล้างธรรม การลบล้างธรรมย่อมมี
 เพราะการลบล้างวินัย คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในอนาคตข้อที่ ๕ นี้ ซึ่งยังไม่บังเกิดในบัดนี้

แต่จักบังเกิดในกาลต่อไป ภัยข้อนี้อันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้วพึงพยายามเพื่อละภัยนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภัยในอนาคต ๕ ประการนี้แล ซึ่งยังไม่บังเกิดในบัดนี้ แต่จักบังเกิดในกาลต่อไป ภัยเหล่านั้นอันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้วพึงพยายามเพื่อละภัยเหล่านั้น

ข. อนาคตสูตรที่ ๔

ว่าด้วยภัยในอนาคต ๕ ประการ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภัยในอนาคต ๕ ประการนี้ ซึ่งยังไม่บังเกิดในบัดนี้ แต่จักบังเกิดในกาลต่อไป ภัยเหล่านั้นอันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้วพึงพยายามเพื่อละภัยเหล่านั้น ๕ ประการเป็นไฉน ? คือ

ในอนาคต ภิกษุทั้งหลายจักเป็นผู้ชอบจิวรคิงาม เมื่อชอบจิวรคิงาม ก็จักละความเป็นผู้ถือธงผ้าบังสุกุลเป็นวัตร จักละเสนาสนะอันสังค คือ ป่าและป่าชฎุ จักประชุมกันอยู่ที่บ้าน นิคมและราชธานี และจักถึงการแสวงหาไม่สมควร อันไม่เหมาะสมต่าง ๆ เพราะเหตุจิวร ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภัยในอนาคต ข้อที่ ๑ นี้ ซึ่งยังไม่บังเกิดในบัดนี้ แต่จักบังเกิดในกาลต่อไป ภัยนั้นอันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้วพึงพยายามเพื่อละภัยนั้น

อีกประการหนึ่ง ในอนาคต ภิกษุทั้งหลายจักเป็นผู้ชอบบิณฑบาตที่คิงาม เมื่อชอบบิณฑบาตที่คิงาม ก็จักละความเป็นผู้ถือเทียวบิณฑบาตเป็นวัตร ละเสนาสนะอันสังค คือ ป่าและป่าชฎุ จักประชุมกันอยู่ที่บ้าน นิคม และราชธานี แสวงหาบิณฑบาตที่มิรสอันเลิศด้วยปลายลิ้น และจักถึงการแสวงหาอันไม่สมควร ไม่เหมาะสมต่าง ๆ เพราะเหตุแห่งบิณฑบาต ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภัยในอนาคตข้อที่ ๒ นี้ ซึ่งยังไม่เกิดในบัดนี้ แต่จักบังเกิดในกาลต่อไป ภัยนั้นอันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้วพึงพยายามเพื่อละภัยนั้น

อีกประการหนึ่ง ในอนาคต ภิกษุทั้งหลายจักเป็นผู้ชอบเสนาสนะคิงาม เมื่อชอบเสนาสนะคิงาม ก็จักละความเป็นผู้ถือการอยู่ป่าเป็นวัตร ละเสนาสนะอันสังค คือป่าและป่าชฎุ จักประชุมกันอยู่ที่บ้าน นิคม และราชธานี และจักถึงการแสวงหาอันไม่สมควร

ไม่เหมาะสมต่าง ๆ เพราะเหตุแห่งเสนาสนะ คูรภิกษุทั้งหลาย ภัยในอนาคตข้อที่ ๓ นี้ ซึ่งยังไม่บังเกิดในบัดนี้ แต่จักบังเกิดในกาลต่อไป ภัยนั้นอันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้วพึงพยายามเพื่อละภัยนั้น

อีกประการหนึ่ง ในอนาคต ภิกษุทั้งหลายจักเป็นผู้คลุกคลีด้วยภิกษุณี นางสิกขมานาและสมณฑุเทศ เมื่อมีการคลุกคลีด้วยภิกษุณี นางสิกขมานา และสมณฑุเทศ พึงหวังข้อนี้ได้ว่า เธอเหล่านั้นจักเป็นผู้ไม่ยินดีประพฤติพรหมจรรย์ จักต้องอาบัติเศร้าหมองบางอย่าง หรือจักบอกคินสิกขาเวียนมาเพื่อเป็นกฤหัสถ์ คูรภิกษุทั้งหลาย ภัยในอนาคตข้อที่ ๔ นี้ ซึ่งยังไม่บังเกิดในบัดนี้ แต่จักบังเกิดในกาลต่อไป ภัยนั้นอันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้วพึงพยายามเพื่อละภัยนั้น

อีกประการหนึ่ง ในอนาคต ภิกษุทั้งหลายจักเป็นผู้คลุกคลีด้วยอารามิกนุรุษ และสมณฑุเทศ เมื่อมีการคลุกคลีด้วยอารามิกนุรุษ พึงหวังข้อนี้ได้ว่า เธอเหล่านั้นจักเป็นผู้ประกอบการบริโภคนของที่สะสมไว้มีประการต่าง ๆ จักกระทำนิมิตเมื่อย่างหยาบที่แผ่นดินข้าง ที่ปลายของเขี้ยวข้าง คูรภิกษุทั้งหลาย ภัยในอนาคตข้อที่ ๕ นี้ ซึ่งยังไม่บังเกิดในบัดนี้ แต่จักบังเกิดในกาลต่อไป ภัยนั้นอันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้วพึงพยายามเพื่อละภัยนั้น.

คูรภิกษุทั้งหลาย ภัยในอนาคต ๕ ประการนี้แล ซึ่งยังไม่บังเกิดในบัดนี้ แต่จักบังเกิดในกาลต่อไป ภัยเหล่านั้นอันเธอทั้งหลายพึงรู้ไว้เฉพาะ ครั้นแล้วพึงพยายามเพื่อละภัยเหล่านั้น

ภาคผนวก ข

สามัญญผลสูตร : จุลศีล มัชฌิมศีล มหาศีล

จุลศีล

๑. ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ละการฆ่าสัตว์ เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ วางอาชญา วางศีลตรา มีความละอาย มีความเอ็นดู มีความกรุณา หวังประโยชน์แก่สัตว์ทั้งปวง ข้อนี้เป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

๒. เธอละการลักทรัพย์ เว้นขาดจากการลักทรัพย์ รับแต่ของที่เขาให้ ต้องการแต่ของที่เขาให้ ไม่ประพฤติตนเป็นขโมย เป็นผู้สะอาดอยู่ แม้ข้อนี้ก็เป็ศีลของเธอประการหนึ่ง

๓. เธอละกรรมเป็นข้าศึกแก่พรหมจรรย์ ประพฤติพรหมจรรย์ ประพฤติห่างไกล เว้นขาดจากเมถุน อันเป็นกิจของชาวบ้าน แม้ข้อนี้ก็เป็ศีลของเธอประการหนึ่ง

๔. เธอละการพูดเท็จ เว้นขาดจากการพูดเท็จ พูดแต่คำจริง ดำรงรักษาคำสัตย์ มีถ้อยคำเป็นหลักฐาน ควรเชื่อได้ ไม่พูดลวงโลก แม้ข้อนี้ก็เป็ศีลของเธอประการหนึ่ง

๕. เธอละคำส่อเสียด เว้นขาดจากคำส่อเสียด ฟังจากข้างนี้แล้วไม่ไปบอกข้างโน้น เพื่อให้คนเหล่านี้แตกร้าวกัน หรือฟังจากข้างโน้นแล้วไม่มาบอกข้างนี้ เพื่อให้คนเหล่านี้แตกร้าวกัน สมานคนที่แตกร้าวกันแล้วบ้าง ส่งเสริมคนที่พร้อมเพรียงกันแล้วบ้าง ชอบคนผู้พร้อมเพรียงกัน ยินดีคนที่สมัคสมานสามัคคีกัน กล่าวแต่คำที่ทำให้คนพร้อมเพรียงกัน แม้ข้อนี้ก็เป็ศีลของเธอประการหนึ่ง

๖. เธอละคำหยาบ เว้นขาดจากคำหยาบ กล่าวแต่คำที่ไม่มีโทษ เสนาะหู ชวนให้รักจับใจ เป็นคำของชาวเมือง คนส่วนมากรักใคร่ พอใจ แม้ข้อนี้ก็เป็ศีลของเธอประการหนึ่ง

๗. เธอละคำเพ้อเจ้อ เว้นขาดจากคำเพ้อเจ้อ พูดถูกกาล พูดแต่คำที่เป็นจริง อิงอรรถ อิงธรรม อิงวินัย พูดแต่คำมีหลักฐาน มีที่อ้าง มีที่กำหนดประกอบด้วยประโยชน์ โดยกาลอันควร แม้ข้อนี้ก็เป็ศีลของเธอประการหนึ่ง

๘. เธอเว้นจากการพราภพิชคามและภุตคาม

๙. เธอฉันทนเดียว เว้นการฉันทนในราตรี งดจากการฉันทนในเวลาวิกาล

๑๐. เธอเว้นขาดจากการฟ้อนรำ ขับร้อง ประโคมดนตรี และดูการเล่นอันเป็น
ข้าศึกแก่กุศล

๑๑. เธอเว้นขาดจากการตัดทรง ประดับและตกแต่งร่างกาย ด้วยดอกไม้ ของ
หอมและเครื่องประเทืองผิว อันเป็นลักษณะแห่งการแต่งตัว

๑๒. เธอเว้นขาดจากการนั่งนอนบนที่นั่งที่นอนอันสูงใหญ่

๑๓. เธอเว้นขาดจากการรับทองและเงิน

๑๔. เธอเว้นขาดจากการรับธัญญาหารดิบ

๑๕. เธอเว้นขาดจากการรับเนื้อดิบ

๑๖. เธอเว้นขาดจากการรับสตรีและกุมารี

๑๗. เธอเว้นขาดจากการรับทาสีและทาส

๑๘. เธอเว้นขาดจากการรับแพะและแกะ

๑๙. เธอเว้นขาดจากการรับไก่และสุกร

๒๐. เธอเว้นขาดจากการรับช้าง โค ม้า และลา

๒๑. เธอเว้นขาดจากการรับไร่นาและที่สวน

๒๒. เธอเว้นขาดจากการรับเป็นสื่อและการรับใช้

๒๓. เธอเว้นขาดจากการซื้อการขาย

๒๔. เธอเว้นขาดจากการ โกงด้วยดาซัง การ โกงด้วยของปลอม และการ โกง
ด้วยเครื่องตวงวัด

๒๕. เธอเว้นขาดจากการรับสินบน การล่อลวง และการตลบตะแลง

๒๖. เธอเว้นขาดจากการตัด การฆ่า การจองจำ การตีชิง การปล้นและการ
กรร โขก แม้ข้อนี้ก็เป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

จบจุลศีล

มัชฌิมศีล

๑. ภิกษุเว้นขาดจากการพรากพิชคามและภุตคามเช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้
เจริญบางพวก ฉันทโกชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังพรากพิชคามและภุตคามเห็นปานนี้
คือพิชเกิดแต่เหง้า พิชเกิดแต่ลำต้น พิชเกิดแต่ผล พิชเกิดแต่ยอด พิชเกิดแต่เมล็ดเป็นที่
ครบห้า แม้ข้อนี้ก็เป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

๒. ศึกษเว้นขาดจากการบริโภคของที่ทำการสะสมไว้ เช่นอย่างที่สมพรหมณ์ผู้เจริญบางพวกฉันโภชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้วยังบริโภคของที่ทำการสะสมไว้เห็นปานนี้ คือสะสมข้าว สะสมน้ำ สะสมผ้า สะสมยาน สะสมที่นอน สะสมเครื่องประเทืองผิว สะสมของหอม สะสมามิส แม้ข้อนี้ก็เป็ลลของเธอประการหนึ่ง

๓. ศึกษเว้นขาดจากการดูการเล่น อันเป็นข้าศึกแก่กุศล เช่นอย่างที่สมพรหมณ์ผู้เจริญบางพวก ฉันโภชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังชวนชวยดูการเล่นอันเป็นข้าศึกแก่กุศลเห็นปานนี้ คือ การฟ้อน การขับร้อง การประโคม มหรสพมีการรำ เป็นต้น การเล่นนิยาย การเล่นปรบมือ การเล่นปลุกผี การเล่นตลกอลง ฉากภาพบ้านเมืองที่สวยงาม การเล่นของคนจัณताल การเล่นไม้สูง การเล่นหน้าศพ ชนช้าง แข่งม้า ชนกระบือ ชนโค ชนแพะ ชนแกะ ชนไก่ ประกวคนกกระทำ รำกระบี่กระบอง มวยชก มวยปล้ำ การรบ การตรวจพล การจัดกระบวนทัพ กองทัพ แม้ข้อนี้ก็เป็ลลของเธอประการหนึ่ง

๔. ศึกษเว้นขาดจากการชวนชวยเล่นการพนันอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท เช่นอย่างที่สมพรหมณ์ผู้เจริญบางพวกฉันโภชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังชวนชวยเล่นการพนัน อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาทเห็นปานนี้ คือเล่นหมากกรุกแถวละแปดตา แถวละสิบตา เล่นหมากเก็บ เล่นควด เล่นหมากไหว เล่นโยนบ่วง เล่นไม้หึ่ง เล่นกำทาย เล่นสะกา เล่นป่าใบไม้ เล่นไถน้อย ๆ เล่นหกคะเมน เล่นกั้งหัน เล่นดวงทราย เล่นรตน้อย ๆ เล่นธนูน้อย ๆ เล่นเขียนทายกัน เล่นทายใจ เล่นเลียนคนพิการ แม้ข้อนี้ก็เป็ลลของเธอประการหนึ่ง

๕. ศึกษเว้นขาดจากการนั่งนอนบนที่นั่งที่นอนอันสูงใหญ่ เช่นอย่างที่สมพรหมณ์ผู้เจริญบางพวก ฉันโภชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังนั่งนอนบนที่นั่งที่นอนอันสูงใหญ่เห็นปานนี้ คือเตียงมีเท้าสูงเกินประมาณ เตียงมีเท้าทำเป็นรูปสัตว์ร้าย พรหมทำด้วยขนสัตว์ เครื่องลาดที่ทำด้วยขนแกะวิจิตรด้วยลวดลาย เครื่องลาดที่ทำด้วยขนแกะสีขาว เครื่องลาดที่มีลวดลายเป็นช่อดอกไม้ เครื่องลาดที่ขัค่นุ่น เครื่องลาดขนแกะวิจิตรด้วยรูปสัตว์ร้ายมีสีหะและเสื่อเป็นต้น เครื่องลาดขนแกะมีขนตั้ง เครื่องลาดขนแกะมีขนข้างเดียว เครื่องลาดทองและเงินแกมไหม เครื่องลาดไหมขลิบทองและเงิน เครื่องลาดขนแกะจุนางพ็อน ๑๖ คน เครื่องลาดหลังช้าง เครื่องลาดหลังม้า เครื่องลาดในรถ เครื่องลาดที่ทำด้วยหนังเสือ เครื่องลาดอย่างดีทำด้วยหนังชะมด เครื่องลาดมีเพดาน เครื่องลาดมีหมอนข้าง แม้ข้อนี้ก็เป็ลลของเธอประการหนึ่ง

มหาศีล

๑. ภิกษุเว้นขาดจากการเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชา เช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางพวก ฉันทโภชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชาเห็นปานนี้ คือ ทายอวัยวะ ทายนิมิต ทายกลางดีร้าย ทำนายฝัน ทำนายลักษณะ ทำนายหนูกัดผ้า ทำพิธีบูชาไฟ ทำพิธีเบิกแว่นเวียนเทียน ทำพิธี ชัดแกลบบูชาไฟ ทำพิธี ชัดรำบูชาไฟ ทำพิธีชัดข้าวสารบูชาไฟ ทำพิธีเติมเนยบูชาไฟ ทำพิธีเติมน้ำมันบูชาไฟ ทำพิธีเสกเป่าบูชาไฟ ทำพิธีกรรมด้วยโลหิต เป็นหมอดูอวัยวะ คุณลักษณะพื้นที่ วิชาการปกครอง เป็นหมอปลุกเสก เป็นหมอผี เป็นหมอลงเลขยันต์ กุ่มกันบ้านเรือน เป็นหมอมู เป็นหมอยาพิษ เป็นหมอแมลงป่อง เป็นหมอรักษาแผลหนูกัด เป็นหมอทายเสียงนก เป็นหมอทายเสียงกา เป็นหมอทายอายุ เป็นหมอเสกกันลูกศร เป็นหมอทายเสียงสัตว์ แม้ข้อนี้ก็เป็ศีลของเธอประการหนึ่ง

๒. ภิกษุเว้นขาดจากการเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชา เช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางพวก ฉันทโภชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชาเห็นปานนี้ คือ ทายลักษณะแก้วมณี ทายลักษณะผ้า ทายลักษณะไม้พลอง ทายลักษณะศีศตรา ทายลักษณะดาบ ทายลักษณะศร ทายลักษณะธนู ทายลักษณะอาวุธ ทายลักษณะสตรี ทายลักษณะบุรุษ ทายลักษณะกุมาร ทายลักษณะกุมารี ทายลักษณะทาส ทายลักษณะทาสี ทายลักษณะช้าง ทายลักษณะม้า ทายลักษณะกระบือ ทายลักษณะโคอุสภะ ทายลักษณะโค ทายลักษณะแพะ ทายลักษณะแกะ ทายลักษณะไก่ ทายลักษณะนกกกระทา ทายลักษณะหีขี้ ทายลักษณะตุ่น ทายลักษณะเต่า ทายลักษณะมฤค แม้ข้อนี้ก็เป็ศีลของเธอประการหนึ่ง

๓. ภิกษุเว้นขาดจากการเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชา เช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางพวก ฉันทโภชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชาเห็นปานนี้ คือ ดูฤกษ์ยามตราท้าวพระราชจักเสด็จออก พระราชจักไม่เสด็จออก พระราชาภายในพระนครจักยกเข้าประชิด พระราชาภายนอกพระนครจักถอย พระราชาภายนอกพระนครจักยกเข้าประชิด พระราชาภายในพระนครจักถอย พระราชาภายในพระนครจักมีชัย พระราชาภายนอกพระนครจักปราชัย พระราชาภายนอกพระนครจักมีชัย พระราชาภายในพระนครจักปราชัย พระราชาองค์ นี้จักมีชัย พระราชาองค์นี้จักปราชัย เพราะเหตุนี้ๆ แม้ข้อนี้ก็เป็ศีลของเธอประการหนึ่ง

๔. ภิขุเว็นชาดจากการเลียงชีพโดยทางผิดด้วยตริจณานวิชา เช่นอย่างทีสมณ-
 พราหมณ์ผู้เจริญบางพวก ฉัน โภชนะทีเขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังเลียงชีพโดยทางผิดด้วย
 ตริจณานวิชาเห็นปานนี้ คือพยากรณ์ว่าจักมีจันทรคราส จักมีสุริยคราส จักมีนักษัตรคราส
 ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์จักเดินถูกทาง ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์จักเดินผิดทาง คาวนักษัตรจัก
 เดินทางถูกทาง คาวนักษัตรจักเดินผิดทาง จักมีอุกกาบาต จักมีดาวหาง จักมีแผ่นดินไหว
 จักมีฟ้าร้อง ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์และคาวนักษัตรจักขึ้น ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์และคาว
 นักษัตรจักตก ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์และคาวนักษัตรจักมัวหมอง ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์
 และคาวนักษัตรจักระง่าง จันทรคราสจักมีผลเป็นอย่างนี้ สุริยคราสจักมีผลเป็นอย่างนี้
 นักษัตรคราสจักมีผลเป็นอย่างนี้ ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์เดินถูกทางจักมีผลเป็นอย่างนี้
 ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์เดินผิดทางจักมีผลเป็นอย่างนี้ คาวนักษัตรเดินถูกทางจักมีผลเป็น
 อย่างนี้ คาวนักษัตรเดินผิดทางจักมีผลเป็นอย่างนี้ มีอุกกาบาตจักมีผลเป็นอย่างนี้ มีดาว
 หางจักมีผลเป็นอย่างนี้ แผ่นดินไหวจักมีผลเป็นอย่างนี้ ฟ้าร้องจักมีผลเป็นอย่างนี้ ดวง
 จันทร์ดวงอาทิตย์และคาวนักษัตรขึ้นจักมีผลเป็นอย่างนี้ ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์และคาว
 นักษัตรตกจักมีผลเป็นอย่างนี้ ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์และคาวนักษัตรมัวหมองจักมีผลเป็น
 อย่างนี้ ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์และคาวนักษัตรระง่างจักมีผลเป็นอย่างนี้ แม้ข้อนี้ก็เป็
 นศีลของเธอประการหนึ่ง

๕. ภิขุเว็นชาดจากการเลียงชีพโดยทางผิดด้วยตริจณานวิชา เช่น อย่างทีสมณ-
 พราหมณ์ผู้เจริญบางพวกฉัน โภชนะทีเขาให้ด้วยศรัทธาแล้วยังเลียงชีพโดยทางผิดด้วย
 ตริจณานวิชาเห็นปานนี้ คือพยากรณ์ว่า จักมีฝนดี จักมีฝนแล้ง จักมีภิกษาหาได้ง่าย จักมี
 ภิกษาหาได้ยาก จักมีความร่มเย็น จักมีภัย จักเกิดโรค จักมีความสำราญ หาโรคมิได้
 หรือการคำนวณฤกษ์ยาม การคำนวณดวงชะตา การจับยาม การแต่งคำทำนายและ
 โลกาบตศาสตร์ แม้ข้อนี้ก็เป็ นศีลของเธอประการหนึ่ง

๖. ภิขุเว็นชาดจากการเลียงชีพโดยทางผิดด้วยตริจณานวิชาเช่นอย่างทีสมณ-
 พราหมณ์ผู้เจริญบางพวก ฉัน โภชนะทีเขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังเลียงชีพโดยทางผิดด้วย
 ตริจณานวิชาเห็นปานนี้ คือ ให้ฤกษ์อวามงคล ให้ฤกษ์วิวาหมงคล ดูฤกษ์เรียงหมอน
 ดูฤกษ์หย่าร้าง ดูฤกษ์เก็บทรัพย์ ดูฤกษ์จ่ายทรัพย์ ดูโชคดี ดูเคราะห์ร้าย ให้ยามคงครรรภ์
 ร่ายมนต์ให้ลั่นกระด้าง ร่ายมนต์ให้กางแข็ง ร่ายมนต์ให้มือสั้นร่ายมนต์ไม่ให้หูได้ยินเสียง
 เป็นหมอดูทางกระจกวิเศษ เป็นหมอทรงหญิงสาวเป็นหมอทรงเจ้าบวงสรวงพระอาทิตย์

บวงสรวงท้าวมหาพรหม ร่ายมนต์พ่นไฟ ทำพิธีเชิญขวัญ แม้ข้อนี้ก็เป็นที่ลึกลับของเธอ
ประการหนึ่ง

๗. ภิภุเว็นขาดจากการเลี้ยงชีพโดยทางผัดด้วยดิรัจฉานวิชา เช่นอย่างที่สมณ-
พรหมณ์ผู้เจริญบางพวก ฉันทโกชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังเลี้ยงชีพโดยทางผัดด้วย
ดิรัจฉานวิชาเห็นปานนี้ คือ ทำพิธีบนบาน ทำพิธีแก้บน ร่ายมนต์ขับผี สอนมนต์ป้อง
กันบ้านเรือน ทำกะเทยให้กลับเป็นชาย ทำชายให้กลายเป็นกะเทย ทำพิธีปลุกเรื้อน
ทำพิธีบวงสรวงพื้นที่ พ่นน้ำมันต์ รดน้ำมันต์ ทำพิธีบูชาไฟ ประงยาสำรอก ประงยา
ถ่าย ประงยาแก้โรคลมขึ้นเบื้องบน ประงยาแก้โรคลมลงเบื้องล่าง ประงยาแก้ปวดศีรษะ
หุงน้ำมันหอยอดหู ประงยาตา ประงยานัตถุ์ ประงยาทากัด ประงยาทาสมาน ป้ายยาตา
ทำการผ่าตัด รักษาเด็ก ไล่ยาชะแผล แม้ข้อนี้ก็เป็นที่ลึกลับของเธอประการหนึ่ง

จบมหาศีล

(พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงเล่ม ๕ ข้อ ๑๐๓-๑๒๐)

ภาคผนวก ค

กัณฑ์ทศสุตร : สิกขาและสาธิพของภิกษุ

กฤหบดี บุตรกฤหบดีหรือผู้เกิดเฉพาะในตระกูลใดตระกูลหนึ่งย่อมฟังธรรม
 นั้น ครั้นฟังแล้ว ได้ศรัทธาในพระตถาคต เมื่อได้ศรัทธาแล้ว ย่อมเห็นตระหนักรว่า
 ฆราวาสคับแคบ เป็นทางมาแห่งธุลี บรรพชาเป็นทางปลอดโปร่ง การที่บุคคลผู้ครองเรือน
 จะประพฤติพรหมจรรย์ให้บริบูรณ์ ให้บริสุทธิ์โดยส่วนเดียวคงสังข์ขัด ไม่ใช่ทำได้ง่าย ถ้า
 กระไร เราพึงปลงผมและหนวด นุ่งห่มผ้ากาสาหวัดสตร์ ออกจากเรือนบวชเป็นบรรพชิต
 สมัยต่อมาเขาสะกองโกศสมบัติน้อยใหญ่ ละเครื่องญาติน้อยใหญ่ ปลงผมและหนวด นุ่งห่ม
 ผ้ากาสาหวัดสตร์ ออกจากเรือนบวชเป็นบรรพชิต

เขาบวชอย่างนี้แล้ว ถึงพร้อมด้วยสิกขาและสาธิพเสมอด้วยภิกษุทั้งหลาย

๑. ละการฆ่าสัตว์ เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ วางทัณฑะ วางศัสตรา มีความ
 ละอาย มีความเอ็นดู มีความกรุณา หวังประโยชน์แก่สัตว์ทั้งปวงอยู่
๒. ละการลักทรัพย์ เว้นขาดจากการลักทรัพย์ รับแต่ของที่เขาให้ ต้องการแต่
 ของที่เขาให้ ไม่ประพฤติตนเป็นขโมย เป็นผู้สะอาดอยู่
๓. ละกรรมเป็นข้าศึกแก่พรหมจรรย์ ประพฤติพรหมจรรย์ ประพฤติห่างไกล
 เว้นขาดจากเมถุนอันเป็นกิจของชาวบ้าน
๔. ละการพูดเท็จ เว้นขาดจากการพูดเท็จ พูดแต่คำจริง ดำรงคำสัตย์ มีถ้อย
 คำเป็นหลักฐาน ควรเชื่อถือได้ ไม่พูดลวงโลก
๕. ละคำส่อเสียด เว้นขาดจากคำส่อเสียด ฟังจากข้างนี้แล้วไม่บอกข้างโน้น
 เพื่อให้คนหมู่นี้แตกร้าวกัน หรือฟังจากข้างโน้นแล้วไม่บอกข้างนี้ เพื่อให้คนหมู่นี้
 แตกร้าวกัน สมานคนที่แตกร้าวกันแล้วบ้าง ส่งเสริมคนที่พร้อมเพรียงกันบ้าง ชอบคนผู้
 พร้อมเพรียงกัน ยินดีในคนผู้พร้อมเพรียงกัน เพลิดเพลินในคนผู้พร้อมเพรียงกัน กล่าว
 แต่คำที่ทำให้คนพร้อมเพรียงกัน
๖. ละคำหยาบ เว้นขาดจากคำหยาบ กล่าวแต่คำที่ไม่มีโทษ เพราะเหตุ ชวนให้
 รัก จับใจ เป็นของชาวเมือง คนส่วนมากรักใคร่พอใจ

๙. ละคำเพื่อเจือ เว้นขาดจากคำเพื่อเจือ พุคตูกกาล พุคแต่คำที่เป็นจริง พุคอิงอรรถ พุคอิงธรรม พุคอิงวินัย พุคแต่คำที่มีหลักฐาน มีที่อ้าง มีที่กำหนด ประกอบด้วยประโยชน์โดยกาลอันควร

๙. เว้นขาดจากการพรากพิชคามและภุตคาม

๙. ฉันทนเดิย เว้นการฉันทนในราตรี งดจากการฉันทนในเวลาวิกาล

๑๐. เว้นขาดจากการพื้อนร่า ขับร้อง ประโคมคนตรี และการเล่นอันเป็นข้าศึกแก่กุศล

๑๑. เว้นขาดจากการตัดทรงประดับ และตกแต่งร่างกายด้วยดอกไม้ ของหอม และเครื่องประเทืองผิว อันเป็นฐานแห่งการแต่งตัว

๑๒. เว้นขาดจากการนั่งนอนบนที่นั่งที่นอนอันสูงใหญ่

๑๓. เว้นขาดจากการรับทองและเงิน

๑๔. เว้นขาดจากการรับธัญญาหารดิบ

๑๕. เว้นขาดจากการรับเนื้อดิบ

๑๖. เว้นขาดจากการรับสตรีและกุมารี

๑๗. เว้นขาดจากการรับทาสีและทาส

๑๘. เว้นขาดจากการรับแพะและแกะ

๑๙. เว้นขาดจากการรับไก่และสุกร

๒๐. เว้นขาดจากการรับช้าง โค ม้า และลา

๒๑. เว้นขาดจากการรับไร่นาและที่ดิน

๒๒. เว้นขาดจากการประกอบพุคกรรมและการรับใช้

๒๓. เว้นขาดจากการซื้อขาย

๒๔. เว้นขาดจากการโก่งด้วยตาชั่ง การโก่งด้วยของปลอม และการโก่งด้วยเครื่องตวงวัด

๒๕. เว้นขาดจากการรับสินบน การล่อลวง และการตลบตะแลง

๒๖. เว้นขาดจากการตัด การฆ่า การจองจำ การตีชิง การปล้น และกรรโชก

(พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงเล่ม ๑๓ ข้อ ๑๒) |

ภาคผนวก ง

มหาจักรีสารสูตร : มิจฉาอาชีวะ-สัมมาอาชีวะ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย บรรดาองค์ทั้ง ๗ นั้น สัมมาทิฏฐิย่อมเป็นประธาน ก็สัมมาทิฏฐิย่อมเป็นประธานอย่างไร คือ ภิกษุรู้จักมิจฉาอาชีวะว่าเป็นการเล็งชีพผิด รู้จักสัมมาอาชีวะว่าเป็นการเล็งชีพชอบ ความรู้ของเธอนั้นเป็นสัมมาทิฏฐิ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็มิจฉาอาชีวะเป็นไฉน คือ การโกง การล่อลวง การตลบตะแลง การขอมมอบตนในทางผิด การเอาลากต่อลาก นี่เป็นมิจฉาอาชีวะ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็สัมมาอาชีวะ เป็นไฉน ดูกรภิกษุทั้งหลาย เรากล่าวสัมมาอาชีวะเป็น ๒ อย่าง คือ สัมมาอาชีวะที่ยังเป็นสาสวะ เป็นส่วนแห่งบุญ ให้ผลแก่สังขารร่างกายอย่าง ๑ สัมมาอาชีวะของพระอริยะที่เป็นอนาสวะ เป็นโลกุตตระ เป็นองค์มรรคอย่าง ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็สัมมาอาชีวะที่ยังเป็นสาสวะ เป็นส่วนแห่งบุญ ให้ผลแก่สังขารร่างกายเป็นไฉน คือ อริยสาวกในธรรมวินัยนี้ ย่อมละมิจฉาอาชีวะ เล็งชีพด้วยสัมมาอาชีวะ ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี่เป็นสัมมาอาชีวะที่ยังเป็นสาสวะ เป็นส่วนแห่งบุญ ให้ผลแก่สังขารร่างกาย

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็สัมมาอาชีวะของพระอริยะที่เป็นอนาสวะ เป็นโลกุตตระ เป็นองค์มรรค เป็นไฉน ดูกรภิกษุทั้งหลาย ความมจ ความเว้น เจตนาจเว้นจากมิจฉาอาชีวะของภิกษุผู้มีจิตไกลข้าศึก มีจิตหาอาสวะมิได้ พรั่งพร้อมด้วยอริยมรรค เจริญอริยมรรคอยู่ นี้แลเป็นสัมมาอาชีวะของพระอริยะ ที่เป็นอนาสวะ เป็นส่วนแห่งโลกุตตระ เป็นองค์มรรค

ภิกษุนั้นย่อมพยายามเพื่อละมิจฉาอาชีวะ บรรลุสัมมาอาชีวะ ความพยายามของเธอนั้น เป็นสัมมาวายามะ

ภิกษุนั้นมีสติละมิจฉาอาชีวะได้ มีสติบรรลุสัมมาอาชีวะอยู่ สติของเธอนั้น เป็นสัมมาสติ

ด้วยประการฉะนี้ ธรรม ๓ ประการเหล่านี้ คือ สัมมาทิฏฐิ สัมมาวายามะ สัมมาสติ ย่อมห้อมล้อม เป็นไปตามสัมมาอาชีวะของภิกษุนั้น

คุณกริกษุทั้งหลาย บรรดาองค์ทั้ง ๗ นั้น สัมมาทิฏฐิย่อมเป็นประธาน ก็ สัมมาทิฏฐิย่อมเป็นประธานอย่างไร คือ เมื่อมีสัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปะก็มีพอเหมาะ เมื่อมีสัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจาก็มีพอเหมาะ เมื่อมีสัมมาวาจา สัมมากัมมันตะก็มีพอเหมาะ เมื่อมีสัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะก็มีพอเหมาะ เมื่อมีสัมมาอาชีวะ สัมมาวาขามะก็มีพอเหมาะ เมื่อมีสัมมาวาขามะ สัมมาสติก็มีพอเหมาะ เมื่อมีสัมมาสติ สัมมาสมาธิก็มีพอเหมาะ เมื่อมีสัมมาสมาธิ สัมมาญาณะก็มีพอเหมาะ เมื่อมีสัมมาญาณะ สัมมาวิมุตติก็มีพอเหมาะ คุณกริกษุทั้งหลาย พระเสขะผู้ประกอบด้วย องค์ ๘ จึงเป็นพระอรหันต์ประกอบด้วยองค์ ๑๐ ด้วยประการฉะนี้แล

(พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงเล่ม ๑๔ ข้อ ๒๗๔ - ๒๗๕)

ภาคผนวก จ

มหาปเทศ ๔

ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่เสด็จถึงโกคนครแล้ว ได้ยินว่า พระผู้มีพระภาคประทับ ณ อานันทเจดีย์ในโกคนครนั้น ณ ที่นั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งกะภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราจักแสดงมหาปเทศ ๔ เหล่านี้พวกเธอจงฟัง จงใส่ใจให้ดี เราจักกล่าว ภิกษุเหล่านั้นทูลรับพระดำรัสของพระผู้มีพระภาคแล้ว พระผู้มีพระภาคได้ตรัสดังต่อไปนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในธรรมวินัยนี้พึงกล่าวอย่างนี้ว่า อาวุโส ข้าพเจ้า ได้ฟังมา ได้รับมาเฉพาะพระพักตร์พระผู้มีพระภาคว่า นี่เป็นธรรม นี่เป็นวินัย นี่เป็นคำสั่งสอนของพระศาสดา ดังนี้ พวกเธอไม่ฟังชื่นชม ไม่ฟังคัดค้านคำกล่าวของภิกษุนั้น ครั้นแล้วพึงเรียนบทและพยัญชนะเหล่านั้นให้ดี แล้วสอบสวนในพระสูตร เทียบเคียงในพระวินัย ถ้าสอบสวนในพระสูตรเทียบเคียงในพระวินัย ลงในพระสูตรไม่ได้ เทียบเคียงในพระวินัยไม่ได้ พึงถึงความตกลงในข้อนี้ว่า นี้มิใช่คำของพระผู้มีพระภาคแน่นอน และภิกษุนี้จามาคิดแล้ว ดังนั้น พวกเธอพึงทิ้งคำกล่าวนั้นเสีย ถ้าเมื่อสอบสวนในพระสูตรเทียบเคียงในพระวินัย ลงในพระสูตรได้ เทียบเคียงในพระวินัยได้ พึงถึงความตกลงในข้อนี้ว่า นี่เป็นคำของพระผู้มีพระภาคแน่นอน และภิกษุนี้จามาถูกต้องแล้ว ดูกรภิกษุทั้งหลาย พวกเธอพึงทรงจำมหาปเทศข้อที่หนึ่งไว้ ฯ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้พึงกล่าวอย่างนี้ว่า สงฆ์พร้อมทั้งพระเถระพร้อมทั้งปาโมกข์ อยู่ในอวาสน์นั้น ข้าพเจ้าได้ฟังมา ได้รับมาเฉพาะหน้าสงฆ์นั้นว่า นี่เป็นธรรม นี่เป็นวินัย นี่เป็นคำสั่งสอนของพระศาสดา ดังนี้ พวกเธอไม่ฟังชื่นชม ไม่ฟังคัดค้านคำกล่าวของภิกษุนั้น ครั้นแล้วพึงเรียนบทและพยัญชนะเหล่านั้นให้ดีแล้วสอบสวนในพระสูตร เทียบเคียงในพระวินัย ถ้าเมื่อสอบสวนในพระสูตร เทียบเคียงในพระวินัย ลงในพระสูตรไม่ได้ ลงในพระวินัยไม่ได้ พึงถึงความตกลงในข้อนี้ว่า นี้มิใช่คำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคแน่นอน และภิกษุสงฆ์นั้นจามาคิดแล้ว ดังนั้น พวกเธอพึงทิ้งคำกล่าวนั้นเสีย ถ้าเมื่อสอบสวนในพระสูตร เทียบเคียงในพระวินัย ลงในพระสูตรได้ เทียบเคียง

ในพระวินัยได้ ฟังถึงความตกลงในข้อนี้ว่า นี่เป็นคำของพระผู้มีพระภาคแน่นอน และภิกษุสงฆ์นั้นจำมาถูกต้องแล้ว คูกรภิกษุทั้งหลาย พวกเธอพึงจำมหาปเทศข้อที่สองนี้ไว้ ฯ

คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ฟังกล่าวอย่างนี้ว่า ภิกษุผู้เป็นเถระมารูปอยู่ในอาวาสโน้น เป็นพหูสูต มีอาคมอันมาถึงแล้ว เป็นผู้ทรงธรรม ทรงวินัย ทรงมคคา ข้าพเจ้าได้ฟังมา ได้รับมาเฉพาะหน้าพระเถระเหล่านั้นว่า นี่เป็นธรรม นี่เป็นวินัย นี่เป็นคำสั่งสอนของพระศาสดา ดังนี้ พวกเธอไม่ฟังชื่นชม ไม่ฟังคัดค้านคำกล่าวของภิกษุนั้น ครั้นแล้ว ฟังเรียนบทและพยัญชนะเหล่านั้นให้ดี แล้วสอบสวนในพระสูตร เทียบเคียงในพระวินัย ถ้าเมื่อสอบสวนในพระสูตร เทียบเคียงในพระวินัย ลงในพระสูตรไม่ได้ ลงในพระวินัยไม่ได้ ฟังถึงความตกลงในข้อนี้ว่า นี่มิใช่คำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคแน่นอน และพระเถระเหล่านั้นจำมาผิดแล้ว ดังนั้น พวกเธอพึงทิ้งคำกล่าวนั้นเสีย ถ้าเมื่อสอบสวนในพระสูตร เทียบเคียงในพระวินัย ลงในพระสูตรได้ เทียบเคียงในพระวินัยได้ ฟังถึงความตกลงในข้อนี้ว่า นี่เป็นคำของพระผู้มีพระภาคแน่นอน และพระเถระเหล่านั้น จำมาถูกต้องแล้ว คูกรภิกษุทั้งหลาย พวกเธอพึงทรงจำมหาปเทศข้อที่สามนี้ไว้ ฯ

คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ฟังกล่าวอย่างนี้ว่า ภิกษุผู้เป็นเถระอยู่ในอาวาสโน้น เป็นพหูสูต มีอาคมอันมาถึงแล้ว เป็นผู้ทรงธรรม ทรงวินัย ทรงมคคา ข้าพเจ้าได้ฟังมา ได้รับมาเฉพาะหน้าพระเถระเหล่านั้นว่า นี่เป็นธรรม นี่เป็นวินัย นี่เป็นคำสั่งสอนของพระศาสดา ดังนี้ พวกเธอไม่ฟังชื่นชม ไม่ฟังคัดค้านคำกล่าวของภิกษุนั้น ครั้นแล้ว ฟังเรียนบทและพยัญชนะเหล่านั้นให้ดี แล้วสอบสวนในพระสูตร เทียบเคียงในพระวินัย ถ้าเมื่อสอบสวนในพระสูตร เทียบเคียงในพระวินัย ลงในพระสูตรไม่ได้ ลงในพระวินัยไม่ได้ ฟังถึงความตกลงในข้อนี้ว่า นี่มิใช่คำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคแน่นอน และพระเถระเหล่านั้นจำมาผิดแล้ว ดังนั้น พวกเธอพึงทิ้งคำกล่าวนั้นเสีย ถ้าเมื่อสอบสวนในพระสูตรเทียบเคียงในพระวินัย ลงในพระสูตรได้ เทียบเคียงในพระวินัยได้ ฟังถึงความตกลงในข้อนี้ว่า นี่เป็นคำของพระผู้มีพระภาคแน่นอน และพระเถระเหล่านั้นจำมาถูกต้องแล้ว คูกรภิกษุทั้งหลาย พวกเธอพึงทรงจำมหาปเทศข้อที่สี่นี้ไว้ ฯ

คูกรภิกษุทั้งหลาย พวกเธอพึงทรงจำมหาปเทศทั้ง ๔ เหล่านี้ไว้ ฉะนี้แล ฯ

(พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงเล่ม ๑๐ ข้อ ๑๑๒-๑๑๖) | |

ภาคผนวก จ

อธรรมวาที-ธรรมวาที

วัตถุสำหรับอธรรมวาที ๑๘ ประการ

สารีบุตร เธอพึงทราบอธรรมวาทีภิกษุด้วยวัตถุ ๑๘ ประการ คือ ภิกษุใน
ธรรมวินัยนี้

๑. แสดงสิ่งที่ไม่เป็นธรรมว่า เป็นธรรม
๒. แสดงสิ่งที่เป็นธรรมว่า ไม่เป็นธรรม
๓. แสดงสิ่งที่ไม่เป็นวินัยว่า เป็นวินัย
๔. แสดงสิ่งที่เป็นวินัยว่า ไม่เป็นวินัย
๕. แสดงสิ่งที่พระตถาคตมิได้ทรงภายิตไว้ มิได้ตรัสไว้ว่า พระตถาคตทรง
ภายิตไว้ ตรัสไว้
๖. แสดงสิ่งที่พระตถาคตทรงภายิตไว้ ตรัสไว้ว่า พระตถาคตมิได้ทรงภายิต
ไว้ ตรัสไว้
๗. แสดงมรรชาอันพระตถาคตมิได้ทรงประพฤติมาว่า พระตถาคตทรง
ประพฤติมา
๘. แสดงมรรชาอันพระตถาคตทรงประพฤติมาแล้วว่า พระตถาคตมิได้ทรง
ประพฤติมา
๙. แสดงสิ่งที่พระตถาคตมิได้ทรงบัญญัติไว้ว่า พระตถาคตทรงบัญญัติไว้
๑๐. แสดงสิ่งที่พระตถาคตทรงบัญญัติไว้ว่า พระตถาคตมิได้ทรงบัญญัติไว้
๑๑. แสดงสิ่งที่มีใช่อาบติว่า เป็นอาบติ
๑๒. แสดงอาบติว่า เป็นสิ่งมีใช่อาบติ
๑๓. แสดงอาบติเบาว่า เป็นอาบติหนัก
๑๔. แสดงอาบติหนักว่า เป็นอาบติเบา
๑๕. แสดงอาบติมีส่วนเหลือว่า เป็นอาบติหาส่วนเหลือมิได้
๑๖. แสดงอาบติหาส่วนเหลือมิได้ว่า เป็นอาบติมีส่วนเหลือ
๑๗. แสดงอาบติชั่วหยาบว่า เป็นอาบติไม่ชั่วหยาบ
๑๘. แสดงอาบติไม่ชั่วหยาบว่า เป็นอาบติชั่วหยาบ

สาริบุตร เธอพึงทราบธรรมวาทีภิกษุ ด้วยวัตถุ ๑๘ ประการนี้แล
วัตถุสำหรับธรรมวาที ๑๘ ประการ

สาริบุตร เธอพึงทราบธรรมวาทีภิกษุ ด้วยวัตถุ ๑๘ ประการ คือ ภิกษุในธรรม
วินัยนี้

๑. แสดงสิ่งที่ไม่เป็นธรรมว่า ไม่เป็นธรรม
 ๒. แสดงสิ่งที่เป็นธรรมว่า เป็นธรรม
 ๓. แสดงสิ่งที่ไม่เป็นวินัยว่า ไม่เป็นวินัย
 ๔. แสดงสิ่งที่เป็นวินัยว่า เป็นวินัย
 ๕. แสดงสิ่งที่พระตถาคตมิได้ทรงภายิตไว้ มิได้ตรัสไว้ว่า พระตถาคตมิได้
ทรงภายิตไว้ มิได้ตรัสไว้
 ๖. แสดงสิ่งที่พระตถาคตทรงภายิตไว้ตรัสไว้ว่า พระตถาคตทรงภายิตไว้
ตรัสไว้
 ๗. แสดงมรรยาทอันพระตถาคตมิได้ทรงประพฤติมาว่า พระตถาคตมิได้ทรง
ประพฤติมา
 ๘. แสดงมรรยาทอันพระตถาคตทรงประพฤติมาว่า พระตถาคตทรงประพฤติ
มา
 ๙. แสดงสิ่งที่พระตถาคตมิได้ทรงบัญญัติไว้ว่า พระตถาคตมิได้ทรงบัญญัติไว้
 ๑๐. แสดงสิ่งที่พระตถาคตทรงบัญญัติไว้ว่า พระตถาคตทรงบัญญัติไว้
 ๑๑. แสดงสิ่งมิใช่อาบัติว่า เป็นสิ่งมิใช่อาบัติ
 ๑๒. แสดงอาบัติว่า เป็นอาบัติ
 ๑๓. แสดงอาบัติเบาว่า เป็นอาบัติเบา
 ๑๔. แสดงอาบัติหนักว่า เป็นอาบัติหนัก
 ๑๕. แสดงอาบัตินิส่วนเหลือว่า เป็นอาบัตินิส่วนเหลือ
 ๑๖. แสดงอาบัตินิส่วนเหลือมิได้ว่า เป็นอาบัตินิส่วนเหลือมิได้
 ๑๗. แสดงอาบัติชั่วหยาบว่า เป็นอาบัติชั่วหยาบ
 ๑๘. แสดงอาบัติไม่ชั่วหยาบว่า เป็นอาบัติไม่ชั่วหยาบ
- สาริบุตร เธอพึงทราบธรรมวาทีภิกษุ ด้วยวัตถุ ๑๘ ประการ นี้แล

(พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงเล่ม ๕ ข้อ ๒๕๒)

ภาคผนวก ข

คุณสมบัติของภิกษุผู้ให้อุปสมบท

ก. องค์ ๕ แห่งภิกษุผู้ให้อุปสมบท ๑๖ หมวด

กัณห์ปักษ์ ๑

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรปฏิฐาก คือ

๑. ไม่ประกอบด้วยกองศีล อันเป็นของพระอเสขะ
๒. ไม่ประกอบด้วยกองสมาธิ อันเป็นของพระอเสขะ
๓. ไม่ประกอบด้วยกองปัญญา อันเป็นของพระอเสขะ
๔. ไม่ประกอบด้วยกองวิมุตติ อันเป็นของพระอเสขะ และ
๕. ไม่ประกอบด้วยกองวิมุตติญาณทัสสนะ อันเป็นของพระอเสขะ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรปฏิฐาก

ศุกรปักษ์ ๑

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรปฏิฐาก คือ

๑. ประกอบด้วยกองศีลอันเป็นของพระอเสขะ
๒. ประกอบด้วยกองสมาธิอันเป็นของอเสขะ
๓. ประกอบด้วยกองปัญญาอันเป็นของพระอเสขะ
๔. ประกอบด้วยกองวิมุตติอันเป็นของพระอเสขะ และ
๕. ประกอบด้วยกองวิมุตติญาณทัสสนะอันเป็นของพระอเสขะ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรปฏิฐาก

กัณฑ์ ๒

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ตนเองไม่ประกอบด้วยกองศีลอันเป็นของพระอเสาะ และ ไม่ชักชวนผู้อื่นในกองศีลอันเป็นของพระอเสาะ
๒. ตนเองไม่ประกอบด้วยกองสมาธิอันเป็นของพระอเสาะ และ ไม่ชักชวนผู้อื่นในกองสมาธิอันเป็นของพระอเสาะ
๓. ตนเองไม่ประกอบด้วยกองปัญญาอันเป็นของพระอเสาะ และ ไม่ชักชวนผู้อื่นในกองปัญญาอันเป็นของพระอเสาะ
๔. ตนเองไม่ประกอบด้วยกองวิมุตติอันเป็นของพระอเสาะ และ ไม่ชักชวนผู้อื่นในกองวิมุตติอันเป็นของพระอเสาะ และ
๕. ตนเองไม่ประกอบด้วยกองวิมุตติญาณทัสสนะ อันเป็นของพระอเสาะและ ไม่ชักชวนผู้อื่นในกองวิมุตติญาณทัสสนะ อันเป็นของพระอเสาะ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปิณฑ ๒

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ตนเองประกอบด้วยกองศีลอันเป็นของพระอเสาะ และ ชักชวนผู้อื่นในกองศีลอันเป็นของพระอเสาะ
๒. ตนเองประกอบด้วยกองสมาธิอันเป็นของพระอเสาะ และ ชักชวนผู้อื่นในกองสมาธิอันเป็นของพระอเสาะ
๓. ตนเองประกอบด้วยกองปัญญาอันเป็นของพระอเสาะ และ ชักชวนผู้อื่นในกองปัญญาอันเป็นของพระอเสาะ
๔. ตนเองประกอบด้วยกองวิมุตติอันเป็นของพระอเสาะ และ ชักชวนผู้อื่นในกองวิมุตติอันเป็นของพระอเสาะ และ
๕. ตนเองประกอบด้วยกองวิมุตติญาณทัสสนะ อันเป็นของพระอเสาะและ ชักชวนผู้อื่นในกองวิมุตติญาณทัสสนะ อันเป็นของพระอเสาะ

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

กัมหมปัถย์ ๓

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. เป็นผู้ไม่มีศรัทธา
๒. เป็นผู้ไม่มีหิริ
๓. เป็นผู้ไม่มีโอตตปปะ
๔. เป็นผู้เกียจคร้าน และ
๕. เป็นผู้มึนสติพันเพื่อน

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปัถย์ ๓

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. เป็นผู้มีศรัทธา
๒. เป็นผู้มีหิริ
๓. เป็นผู้มีโอตตปปะ
๔. เป็นผู้ปรารถนาความเพียร และ
๕. เป็นผู้มึนสติตั้งมั่น

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

กัมหมปัถย์ ๔

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. เป็นผู้วิบัติด้วยศีล ในอธิศีล

๒. เป็นผู้วิบัติด้วยอาจารย์ ในอรรถาจารย์

๓. เป็นผู้วิบัติด้วยทฤษฎี ในทฤษฎียิ่ง

๔. เป็นผู้ได้ยินได้ฟังน้อย และ

๕. เป็นผู้มึนปัญญาทึบ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปิณฑ ๔

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. เป็นผู้ไม่วิบัติด้วยศีล ในอธิศีล

๒. เป็นผู้ไม่วิบัติด้วยอาจารย์ ในอรรถาจารย์

๓. เป็นผู้ไม่วิบัติด้วยทฤษฎี ในทฤษฎียิ่ง

๔. เป็นผู้ได้ยินได้ฟังมาก และ

๕. เป็นผู้มึนปัญญา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

กัมหมปิณฑ ๕

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ไม่สามารถจะพยาบาลเอง หรือให้ผู้อื่นพยาบาลอันเตวาสิก หรือ สัททวิหาริกผู้อาพาธ

๒. ไม่สามารถจะระงับเอง หรือหาผู้อื่นให้ช่วยระงับความกระสัน

๓. ไม่สามารถจะบรรเทาเอง หรือหาผู้อื่นให้ช่วยบรรเทาความเบื้อหน้าอันเกิดขึ้นแล้วโดยธรรม

๔. ไม่รู้จักอาบัติ และ

๕. ไม่รู้จักวิธีออกจากอาบัติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่
พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปิกษ์ ๕

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย
พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. อาจจะทำพยาบาลเอง หรือให้ผู้อื่นพยาบาลอันเดวาสึก หรือสัททวิหริกผู้
อาพาธ
๒. อาจจะทำรับเอง หรือหาผู้อื่นให้ช่วยรับความกระสัน
๓. อาจจะทำบรรเทาเอง หรือหาผู้อื่นให้ช่วยบรรเทาความเบื่อหน่ายอันเกิดขึ้น
แล้วโดยธรรม
๔. รู้จักอาบัติ และ
๕. รู้จักวิธีออกจากอาบัติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้
นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

กัมหมปิกษ์ ๖

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท
ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ไม่อาจจะฝึกปรืออันเดวาสึกหรือสัททวิหริกในสิกขาอันเป็นอภิสมจาร
๒. ไม่อาจจะแนะนำในสิกขา อันเป็นส่วนเบื้องต้นแห่งพรหมจรรย์
๓. ไม่อาจจะแนะนำในธรรมอันยิ่งขึ้นไป
๔. ไม่อาจจะแนะนำในวินัยอันยิ่งขึ้นไป และ
๕. ไม่อาจจะเปลื้องความเห็นผิดอันเกิดขึ้นแล้วโดยธรรม

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่
พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปักษ์ ๖

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย
พึงให้สามเณรอุปัฏฐากคือ

๑. อาจจะมีกปรืออันเตวาสิกหรือสัตถิวหาริก ในสิกขาอันเป็นอภิสมจาร
๒. อาจจะทำแนะนำในสิกขา อันเป็นส่วนเบื้องต้นแห่งพรหมจรรย์
๓. อาจจะทำแนะนำในธรรมอันยิ่งขึ้นไป
๔. อาจจะทำแนะนำในวินัยอันยิ่งขึ้นไป และ
๕. อาจจะทำเปลื้องความเห็นผิดอันเกิดขึ้นแล้วโดยธรรม

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้
นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

กัณ्हปักษ์ ๗

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อันอื่น ไม่พึงให้อุปสมบท
ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ไม่รู้จักอาบัติ
๒. ไม่รู้จักอนาบัติ
๓. ไม่รู้จักอาบัติเบา
๔. ไม่รู้จักอาบัติหนัก และ
๕. เธอจำปาติโมกข์ทั้งสองไม่ได้ดีโดยพิสดาร จำแนกไม่ได้ด้วยดี ไม่คล่อง

แคล้ว วินิจฉัยไม่เรียบร้อย โดยสุตตะ โดยอนุพยัญชนะ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่
พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปักษ์ ๘

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย
พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. รู้จักอาบัติ
๒. รู้จักอนาบัติ
๓. รู้จักอาบัติเบา

๔. รู้จักอาบัติหนัก และ
 ๕. เธอจำปาติโมกข์ทั้งสองได้คือโดยพิสดาร จำแนกดี คล่องแคล่วดี วินิจฉัย
 เรียบร้อย โดยสุตตะ โดยอนุพยัญชนะ
 คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้
 นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

กัมหมปัถะ ๘

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท
 ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ไม่รู้จักอาบัติ
๒. ไม่รู้จักอนาบัติ
๓. ไม่รู้จักอาบัติเบา
๔. ไม่รู้จักอาบัติหนัก และ
๕. มีพรรษาห่อน ๑๐

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่
 พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปัถะ ๘

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก พึงให้อุปสมบท พึง
 ให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. รู้จักอาบัติ
๒. รู้จักอนาบัติ
๓. รู้จักอาบัติเบา
๔. รู้จักอาบัติหนัก และ
๕. มีพรรษาได้ ๑๐ หรือมีพรรษาเกิน ๑๐

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้
 นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

จบองค์ ๕ แห่งภิกษุผู้ให้อุปสมบท ๑๖ หมวด |

ข. องค์ ๖ แห่งภิกษุผู้ให้อุปสมบท ๑๖ หมวด

กัมหมปัฏฐก ๑

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ไม่ประกอบด้วยกongsีล อันเป็นของพระอเสขะ
๒. ไม่ประกอบด้วยกongsมาธิ อันเป็นของพระอเสขะ
๓. ไม่ประกอบด้วยกongsปัญญา อันเป็นของพระอเสขะ
๔. ไม่ประกอบด้วยกongsวิมุตติ อันเป็นของพระอเสขะ
๕. ไม่ประกอบด้วยกongsวิมุตติญาณทัสสนะ อันเป็นของพระอเสขะ และ
๖. มีพรรษาห่อน ๑๐

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปัฏฐก ๑

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ประกอบด้วยกongsีล อันเป็นของพระอเสขะ
๒. ประกอบด้วยกongsมาธิ อันเป็นของพระอเสขะ
๓. ประกอบด้วยกongsปัญญา อันเป็นของพระอเสขะ
๔. ประกอบด้วยกongsวิมุตติ อันเป็นของพระอเสขะ
๕. ประกอบด้วยกongsวิมุตติญาณทัสสนะ อันเป็นของพระอเสขะ และ
๖. มีพรรษาได้ ๑๐ หรือมีพรรษาเกิน ๑๐

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

* นับตามที่ปรากฏในพระไตรปิฎกเพียง ๑๔ หมวด

กัณฑ์ ๒

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสาสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ตนเองไม่ประกอบด้วยกองศีล อันเป็นของพระอเสขะ และไม่ชักชวนผู้อื่นในกองศีล อันเป็นของพระอเสขะ
๒. ตนเองไม่ประกอบด้วยกองสมาธิอันเป็นของพระอเสขะ และไม่ชักชวนผู้อื่นในกองสมาธิอันเป็นของพระอเสขะ
๓. ตนเองไม่ประกอบด้วยกองปัญญาอันเป็นของพระอเสขะ และไม่ชักชวนผู้อื่นในกองปัญญา อันเป็นของพระอเสขะ
๔. ตนเองไม่ประกอบด้วยกองวิมุตติอันเป็นของพระอเสขะ และไม่ชักชวนผู้อื่นในกองวิมุตติ อันเป็นของพระอเสขะ
๕. ตนเองไม่ประกอบด้วยกองวิมุตติญาณทัสสนะ อันเป็นของพระอเสขะ และไม่ชักชวนผู้อื่นในกองวิมุตติญาณทัสสนะ อันเป็นของพระอเสขะ และ

๖. มีพรรษาหย่อน ๑๐

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสาสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปักษ์ ๒

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสาสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ตนเองประกอบด้วยกองศีลอันเป็นของพระอเสขะ และชักชวนผู้อื่นในกองศีลอันเป็นของพระอเสขะ
๒. ตนเองประกอบด้วยกองสมาธิอันเป็นของพระอเสขะ และชักชวนผู้อื่นในกองสมาธิอันเป็นของพระอเสขะ
๓. ตนเองประกอบด้วยกองปัญญาอันเป็นของพระอเสขะ และชักชวนผู้อื่นในกองปัญญาอันเป็นของพระอเสขะ
๔. ตนเองประกอบด้วยกองวิมุตติอันเป็นของพระอเสขะ และชักชวนผู้อื่นในกองวิมุตติอันเป็นของพระอเสขะ

๕. ตนเองประกอบด้วยกองวิมุตติญาณทัสสนะ อันเป็นของพระอเสขะ และ
 ชักชวนผู้อื่นในกองวิมุตติญาณทัสสนะ อันเป็นของพระอเสขะ และ

๖. มีพรรษาได้ ๑๐ หรือมีพรรษาเกิน ๑๐

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล พึงให้อุปสมบทพึงให้
 นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

กัณห์ปักษ์ ๓

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท
 ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. เป็นผู้ไม่มีศรัทธา

๒. เป็นผู้ไม่มีหิริ

๓. เป็นผู้ไม่มีโอตตปปะ

๔. เป็นผู้เกียจคร้าน

๕. เป็นผู้มีสติพันเพื่อน และ

๖. เป็นผู้มีพรรษาหย่อน ๑๐

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่
 พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปักษ์ ๓

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย
 พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. เป็นผู้มีศรัทธา

๒. เป็นผู้มีหิริ

๓. เป็นผู้มีโอตตปปะ

๔. เป็นผู้ปรารถนาความเพียร

๕. เป็นผู้มีสติตั้งมั่น และ

๖. เป็นผู้มีพรรษาได้ ๑๐ หรือมีพรรษาเกิน ๑๐

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้
 นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

กัณห์ปักษ์ ๔

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก คือ

๑. เป็นผู้วิบัติด้วยศีล ในอธิศีล
๒. เป็นผู้วิบัติด้วยอาจารย์ ในอธยาจาร
๓. เป็นผู้วิบัติด้วยทฤษฎี ในทฤษฎีขัง
๔. เป็นผู้ไต่خينได้ฟังน้อย
๕. เป็นผู้มึนปัญญาทราวม และ
๖. เป็นผู้มึนพรรษาห่อน ๑๐

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก

ศุกรปักษ์ ๔

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปฐาก คือ

๑. เป็นผู้ไม่วิบัติด้วยศีล ในอธิศีล
๒. เป็นผู้ไม่วิบัติด้วยอาจารย์ ในอธยาจาร
๓. เป็นผู้ไม่วิบัติด้วยทฤษฎี ในทฤษฎีขัง
๔. เป็นผู้ไต่خينได้ฟังมาก
๕. เป็นผู้มึนปัญญา
๖. เป็นผู้มึนพรรษาได้ ๑๐ หรือมีพรรษาเกิน ๑๐

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปฐาก

กัณห์ปักษ์ ๕

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก คือ

๑. ไม่สามารถจะพยาบาลเอง หรือให้ผู้อื่นพยาบาลอันเดวาศิก หรือ สัทธวิหาริกผู้อาพาธ

๒. ไม่สามารถจะระงับเอง หรือหาผู้อื่นให้ช่วยระงับความกระสัน
 ๓. ไม่สามารถจะบรรเทาเอง หรือหาผู้อื่นให้ช่วยบรรเทาความเบื่อน่าอันเกิดขึ้นแล้วโดยธรรม

๔. ไม่รู้จักอาบัติ

๕. ไม่รู้จักวิธีออกจากอาบัติ

๖. มีพรรษหย่อน ๑๐

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปักข์ ๕

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. อาจจะทำบาปเอง หรือให้ผู้อื่นทำบาปอันเดวาสิก หรือสัททวิหาริกผู้
 อาพาธ

๒. อาจระงับเอง หรือหาผู้อื่นให้ช่วยระงับความกระสัน

๓. อาจบรรเทาเอง หรือหาผู้อื่นให้ช่วยบรรเทาความเบื่อน่าอันเกิดขึ้นแล้วโดยธรรม

๔. รู้จักอาบัติ

๕. รู้จักวิธีออกจากอาบัติ และ

๖. มีพรรษาได้ ๑๐ หรือมีพรรษาเกิน ๑๐

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

กัณห์ปักข์ ๖

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ไม่อาจจะฝึกปรืออันเดวาสิกหรือสัททวิหาริก ในสิกขาอันเป็นอภิสมาจาร

๒. ไม่อาจจะแนะนำในสิกขา อันเป็นส่วนเบื้องต้นแห่งพรหมจรรย์

๓. ไม่อาจจะแนะนำในธรรมอันยิ่งขึ้นไป

๔. ไม่อาจจะแนะนำในวินัยอันยิ่งขึ้นไป

๕. ไม่อาจจะเปลี่ยนความเห็นผิดอันเกิดขึ้นแล้วโดยธรรม และ

๖. มีพรรษาหย่อน ๑๐

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปักข์ ๖

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐากคือ

๑. อาจจะมีศีลปรีออันเดวาสิกหรือสัททวิหาริก ในสิกขาอันเป็นอภิสมจาร

๒. อาจจะทำแนะนำในสิกขา อันเป็นส่วนเบื้องต้นแห่งพรหมจรรย์

๓. อาจจะทำแนะนำในธรรมอันยิ่งขึ้นไป

๔. อาจจะทำแนะนำในวินัยอันยิ่งขึ้นไป

๕. อาจจะทำให้เปลี่ยนความเห็นผิดอันเกิดขึ้นแล้วโดยธรรม และ

๖. มีพรรษาได้ ๑๐ หรือมีพรรษาเกิน ๑๐

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

กัมปักข์ ๗

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ แม้อื่นอีก ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. ไม่รู้จักอาบัติ

๒. ไม่รู้จักอนาบัติ

๓. ไม่รู้จักอาบัติเบา

๔. ไม่รู้จักอาบัติหนัก

๕. เธอจำปาติโมกข์ทั้งสองไม่ได้ดีโดยพิสดาร จำแนกไม่ได้ด้วยดี ไม่คล่องแคล่วดี วินิจฉัยไม่เรียบร้อย โดยสุตตะ โดยอนุพยัญชนะ และ

๖. มีพรรษาหย่อน ๑๐

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล ไม่พึงให้อุปสมบท ไม่
พึงให้นิสสัย ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ศุกรปิกษ์ ๗

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ พึงให้อุปสมบท พึงให้นิสสัย
พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก คือ

๑. รู้จักอาบัติ

๒. รู้จักอนาบัติ

๓. รู้จักอาบัติเบา

๔. รู้จักอาบัติหนัก

๕. เธอจำปาติโมกข์ทั้งสองได้ดีโดยพิสดาร จำแนกดี คล่องแคล่วดี วินิจฉัย
เรียบร้อย โดยสุตตะ โดยอนุพยัญชนะ และ

๖. มีพรรษาได้ ๑๐ หรือพรรษาเกิน ๑๐

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๖ นี้แล พึงให้อุปสมบท พึงให้
นิสสัย พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

จบองค์ ๖ แห่งภิกษุผู้ให้อุปสมบท ๑๖ หมวด

(พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงเล่ม ๔ ข้อ ๕๘ - ๕๙)

ประวัติผู้เขียน

นางสาวรินธรรม อโศกตระกูล เกิดวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (บรรณารักษศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๔ ศึกษาระดับปริญญาตรี (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. ๒๕๓๒ และศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาสันสกฤต) คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๘ เข้าศึกษาหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา ๒๕๓๔ ระหว่างศึกษา ได้รับรางวัลชมเชยในการประกวดเรียงความของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง “มหาวิทยาลัย เป็นสมอองุ่นความคิดของชาติ” ในวโรกาสครบรอบวันพระราชสมภพ ๑๐๐ พรรษาของ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม กรมหลวงฯ ในปีการศึกษา ๒๕๓๔ ได้รับทุนการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๓๕ และ ๒๕๓๖ จากคณาจารย์ ปีการศึกษา ๒๕๓๖ และ ๒๕๓๗ ได้รับรางวัลในการประกวดผลงานเงินทุนภูมิพล วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับทุนจากทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ทางด้านพื้นฐานหรือวิวัฒนาการของ วัฒนธรรมไทย ของท่านผู้หญิงเชิญ พิศลยบุตร

สำหรับประสบการณ์การทำงาน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นครูโรงเรียนอุดมวิทยา อุดรธานี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๗ รับราชการเป็นหัวหน้าหอสมุดกลางและหัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๒๗ - ๒๕๒๘ เป็นบรรณารักษ์ หอสมุดและศูนย์สนเทศ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พ.ศ. ๒๕๒๘ ลาออกจากงาน เป็นผู้ปฏิบัติธรรมในพุทธสถานสันติอโศกและทำงานในองค์กรการกุศล พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็น กรรมการบริหารสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ปัจจุบันทำหน้าที่บรรณารักษนิเทศสาร คอกหญ้า ของสมาคมผู้ปฏิบัติธรรม ประจำกองบรรณารักษหนังสือพิมพ์รายปักษ์ เราคิดอะไร ของสำนักพิมพ์คลื่นแก่น ครูโรงเรียนสัมมาสิกขาสันติอโศก (โรงเรียนเอกชนการกุศลไม่เก็บค่าเล่าเรียน) ของมูลนิธิธรรมสันติ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และบรรณารักษ์ คลังสารสนเทศ มหาลัยวังชีวิต ของกองทัพธรรมมูลนิธิ